

Projekt TKOM – Dokumentacja wstępna

Bartłomiej Niewiarowski, semestr 2024L

Koncepcja

Temat:

Celem projektu jest wykonanie interpretera własnego języka programowania ogólnego przeznaczenia.

Projekt będzie realizowany z użyciem języka Python z którego to będą czerpane poszczególne mechanizmy działania tworzonego języka.

Założenia:

- Typowanie dynamiczne i słabe
- Zmienne mutowalne
- Argumenty przekazywane do funkcji przez wartość
- Kolekcja w postaci listy jako typ wbudowany, lista będzie mogła zawierać elementy różnych typów
- Na kolekcji będzie można wykonywać operacje podobne do mechanizmu LINQ
- Możliwe będzie importowanie zewnętrznych bibliotek

Wbudowane typy języka:

- bool – typ logiczny
- int – liczba całkowita, o zakresie wartości: $\pm(2^{63}-1)$
- float – liczba zmiennie przecinkowa, z dokładnością do 15 cyfr dziesiętnych
- string - ciąg znaków
- array – lista elementów

Założenia funkcjonalne i нефunkcjonalne:

- Każdy program napisany w języku będzie musiał zawierać funkcję main() która to będzie zawierać główne ciało programu.
- Funkcja main nie musi być definiowana w konkretnym miejscu w kodzie
- Każda linia kodu musi się kończyć ; a w przypadku funkcji, jej ciało będzie zawierać się w { }
- Konstrukcja pętli:

```
While ( *warunek kończący* )  
{  
    *instrukcja*  
}
```

- Konstrukcja break umożliwiająca przerwanie pętli.

- Konstrukcja instrukcji warunkowych:

```
if ( *warunek* ) {
    *instrukcja*
}

else {
    *instrukcja*
}
```

- Wypisywanie tekstu na ekranie:

```
print(*tekst*);
```

- Wczytywanie wejścia użytkownika:

```
input();
```

funkcja input czeka na wpisanie przez użytkownika wejścia, wejście wczytywane jest jako tekst, wciśnięcie enter będzie oznaczać koniec wprowadzania wejścia.

- Kolejność wykonywania operacji:

1. * , /

2. + , -

3. ==, !=, <, >, <=, >=

4. and

5. or

Operacje zawarte w nawiasach będą wykonywane w pierwszej kolejności

- Język umożliwia pisanie funkcji z wykorzystaniem rekurencji, z ograniczeniem rekursji do 1000 wywołań.

- Argumenty funkcji przekazywane są przez referencję

- Funkcje nie mogą być przeciążane

- Definicja funkcji:

```
def nazwa_funkcji(*parametry*)
{
    *instrukcje*
    return; / return wartość [ jako expression];
}
```

- Wywołanie funkcji:

`nazwa_funkcji(argumenty);`

- Komentarze jednolinijkowe, zaczynające się od #

- Definiowanie zmiennej:

`nazwa_zmiennej = wartość;`

- Definiowanie kolekcji:

`nazwa_zmiennej = [ wartość_a, wartość_b, ... ];`

kolekcja iterowana od 0

- Wykonywanie operacji na kolekcji:

1. `append` - dodanie elementu na końcu kolekcji
2. `remove` - usunięcie ostatniego elementu z kolekcji
3. `foreach`
4. `where`
5. `sort` - dla listy zawierającej typy liczbowe, `int` lub `float`.
6. `get` - odczytanie elementu znajdującego się pod danym indeksem.

- Kontakencja na stringu:

`imie = 'Bartek', nazwisko = 'Niewiarowski'`

`imie + nazwisko = BartekNiewiarowski`

- Długość stringa będzie ograniczona do miliarda znaków, rozwiązanie to umożliwia obsługę znacznej ilości danych tekstowych, a jednocześnie zapewnia bezpieczne ograniczenie, które nie powinno prowadzić do problemów z wydajnością ani przepełnieniem pamięci.
- Długość identyfikatora będzie ograniczona do 40 znaków, zapewni to czytelność i zrozumienie w nazwach funkcji, a zarazem uchroni przed zbyt długimi identyfikatorami
- Brak zmiennych globalnych
- Zmienne deklarowane tylko i wyłącznie w ciele funkcji, { }
- Możliwe będzie powoływanie obiektów innych typów, typy te są definiowane w innym języku, nasz interpreter importuje dane typy z zewnętrznej biblioteki. Możliwe będzie powołanie nowego obiektu oraz wykonanie na nim podstawowych operacji:

Założmy, że importujemy typ `Student`:

`from School import Student;`

`nowy_uczen = Student();`

Gramatyka:

- Gramatyka ze względu na czytelność opisana w innym pliku

Przykładowy kod:

```
1 from school import Student;
2
3 variable = 10; # bład, zmienna zadeklarowana w niedozwolonym miejscu
4
5 def exampleFunction () {
6     variable_a = 4;
7     variable_b = 5;
8     return(variable_a + variable_b);
9 }
10
11 def fibonacci (x) {
12     #przykład funkcji napisanej z wykorzystaniem rekurencji
13     if (x <= 1) {
14         return x;
15     }
16     else {
17         return( fibonacci(x-1) + fibonacci(x-2));
18     }
19 }
20
21 def listOperations() {
22     # przykłady operacji na liście
23     numbers = [1, 2, 3, 4, 5];
24     numbers.append(6);
25
26     numbers.foreach(num =>
27     {
28         if(num != 3) {
29             print(num);
30         }
31     });
32     numbers.sort();
33
34     numbers.append("7");
35     number.sort() #podczas wykonania '7' konwertuje sie na liczbe
36
37     numbers.append([1, 2, 3]);
38     numbers.sort() #bład niezgodność typów
39 }
40
```

```

41 def operacjeNaZmiennych() {
42     A = 5;
43     B = 1.55;
44     C = A + B; #C = 6.55
45
46     D = "7";
47     E = A + D; # konwersja D na liczbe calkowita
48
49     F = "abc";
50     G = A + F; #blad, niezgodnosc typow
51
52     H = [1, 2, 3];
53     I = A + H; #blad, niezgodnosc typow
54 }
55
56 def operacjeLogiczne() {
57     if(5 >= 3) {
58         print("Tak");
59     }
60     else {
61         print("Nie");
62     }
63     A = 5;
64     zmienna_logiczna = A && True;
65     A = 5.55;
66     zmienna_logiczna = A && True; # blad, typ float niedozwolony
67 }
68
69 def main() {
70     A = 5;
71     B = 10;
72
73     print("Podaj imie:");
74     imie = input();
75     print("Podaj nazwisko:");
76     nazwisko = input();
77
78     dane = imie + " " + nazwisko;
79     print(dane);
80
81     C = A + B;
82     print(fibonacci(C));
83
84     print(D); #blad, nieznana zmienna
85
86     C = C/0; #blad, dzielenie przez 0
87
88     uczen = Student();
89
90     jakasFunkcja(); #blad, wywołanie nieistniejącej funkcji
91
92     result1 = fibonacci(2, 3, 4); # blad, niepoprawna ilosc argumentow
93
94     result2 = fibonacci("ABCDE") # blad, niepoprawne argument wywołania funkcji
95 }

```

Rodzaje komunikatów o błędach:

- Błędy składniowe
  - Rodzaj błędu: Nieprawidłowa składnia w kodzie.
  - Obsługa: Wyświetlenie komunikatu o błędzie z informacją o nieprawidłowej składni w kodzie wraz z ewentualnym wskazaniem na miejsce w kodzie, gdzie błąd napotkano.
- Błędy semantyczne
  - Rodzaj błędu: Nieprawidłowe użycie konstrukcji języka, które są poprawne składniowo, ale niepoprawne semantycznie.
  - Obsługa: Wyświetlanie komunikatu o błędzie z opisem problemu oraz, jeśli to możliwe, wskazaniem na miejsce w kodzie, gdzie wystąpił błąd semantyczny.
- Błędy wewnętrzne:
  - Rodzaj błędu: Błąd, który wystąpił wewnętrznie w kompilatorze lub interpreterze.
  - Obsługa: Wyświetlanie komunikatu o błędzie z informacją o przyczynie

Przykłady komunikatów:

- Błędy składniowe:
  - Nieprawidłowa instrukcja. Oczekiwano zakończenia linii lub średnika.
  - Nieprawidłowe użycie operatora w linii: x.
- Błędy semantyczne:

Błędy związane ze zmiennymi:

- Zmienna x zadeklarowana, jednak nigdy nie została użyta.
- Użyta, ale nie zadeklarowana
- Deklaracja zmiennej w niedozwolonym miejscu

Błędy związane z operacjami arytmetycznymi i logicznymi:

- Dzielenie przez 0
- Niezgodność typów

Błędy związane z funkcjami:

- Wywołanie niezdefiniowanej funkcji
- Redefinicja funkcji
- Błędne argumenty wywołania funkcji.

Błędy związane z wbudowanymi ograniczeniami:

- Zbyt duża wartość zmiennej liczbowej
- Zbyt duża długość zmiennej tekstowej
- Zbyt duża długość identyfikatora
- Zbyt duża ilość wywołań rekurencyjnych

Struktura projektu:

- Analizator leksykalny:

Analizator leksykalny będzie przyjmował dwa rodzaje źródeł danych: plik oraz ciąg znaków.

Głównym zadaniem lexera będzie przekształcenie kodu źródłowego na strumień tokenów w których można wyróżnić: identyfikatory, słowa kluczowe, operatory, liczby, znaki specjalne.

Lexer będzie również odpowiedzialny za identyfikację błędów leksykalnych.

- Analizator składniowy:

Analizator składniowy będzie przekształcał strumień tokenów wyprodukowanych przez analizator leksykalny, w drzewo składniowe.

Konwersja typów:

Konwersja będzie realizowana w momencie próby wykonania na danej zmiennej działania wraz z innym typem zmiennej. W niektórych przypadkach będzie to niemożliwe, w tej sytuacji zostanie zwrócony określony błąd.

typ A	typ B	operacje	wykonywana konwersja
int	float	+, -, *, /, >, <, >=, <=	konwersja int na float
int	string	+, -, *, /, >, <, >=, <=	próba konwersji string na int
float	string	+, -, *, /, >, <, >=, <=	próba konwersji string na float
int	bool	and, or	konwersja int na zmienną binarną, 0 -> false, inna wartość -> true
int	bool	+, -, *, /, >, <, >=, <=	operacje niedozwolone, zostanie zwrócony błąd
float	bool	and, or	operacje niedozwolone, zostanie zwrócony błąd
float	bool	+, -, *, /, >, <, >=, <=	operacje niedozwolone, zostanie zwrócony błąd
array	string, int, float, bool	+, -, *, /, >, <, >=, <=, and, or	operacje niedozwolone, zostanie zwrócony błąd
bool	string	+, -, *, /, >, <, >=, <=, and, or	operacje niedozwolone, zostanie zwrócony błąd

Dodatkowo w języku przewidziana jest funkcja do konwersji int oraz float na string, aby dodać liczbę do stringa tak aby liczba w postaci ciągu znaków została dodana do stringa należy wykonać na nim funkcję toString.

Testowanie:

Testy rozwiązania będą stworzone z wykorzystaniem:

- Testów jednostkowych
- Przykłady testowe dla lexera
- Testy integracyjne z lexerem dla parsera.

Sposób uruchamiania:

python3 interpreter.py *ścieżka do pliku z kodem źródłowym*

Interpreter na wejście otrzyma kod źródłowy w postaci pliku bądź ciągu znaków, natomiast na wyjściu otrzymamy wykonanie kodu bądź komunikaty ewentualnych błędów.